

ХРОНІКА

DOI: 10.31393/reports-vnmedical-2023-27(4)-29

ПАМ'ЯТІ ВЧИТЕЛЯ, ЛАУРЕАТА ПРЕМІЇ АН УРСР ІМ. О. БОГОМОЛЬЦЯ, ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА О. Ю. РОМЕНСЬКОГО - ВИДАТНОГО МОРФОЛОГА, КЕРІВНИКА ТА ЛЮДИНИ

Гумінський Ю.Й., Коваленко В.О.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

Відповідальний за листування:
e-mail: ggalina1004@gmail.com

Статтю отримано 02 серпня 2023 р.; прийнято до друку 04 вересня 2023 р.

Професор Олег Юрійович Роменський все своє свідоме життя віддав науці - нормальній та порівняльній анатомії, морфології. О. Ю. Роменський народився 14.09.1933 року в станиці Казанська Донського району Ростовської області [4]. З 1953 року навчання в Ростовському медичному інституті поєднував з роботою лаборанта -

мацератора кафедри анатомії.

Після закінчення інституту в 1957 році О. Ю. Роменського як кращого студента залишили на наукову роботу в аспірантурі кафедри нормальної анатомії. Закінчивши аспірантуру, він у 27 років захистив кандидатську дисертацію.

З 1960 р. до 1969 р. О. Ю. Роменський працював асистентом та доцентом кафедри анатомії в Кемеровському медичному інституті [3]. З 1969 р. до 1977 р. працював завідувачем кафедри нормальної анатомії медичного факультету Кабардино-Балкарського університету. У 1970 р., у віці 36 років, захистив докторську дисертацію на тему "Матеріали до порівняльної анатомії кровоносних судин серця хребетних тварин та людини" в спеціалізованій раді Ростовського медичного інституту. У 1972 р. присвоєно вчене звання "професор".

У березні 1977 р. проф. О. Ю. Роменський був запрошений на роботу до Вінницького медичного інституту ім. М.І. Пирогова на посаду завідувача кафедри нормальної анатомії. Він дуже плідно співпрацював з колективом кафедри, яку очолював 13 років до останніх своїх днів. Професор О. Ю. Роменський багато працював з молодією науковою зміною. Під його керівництвом з перших років роботи у Вінниці покращилася робота студентського наукового товариства; разом з професором О. Г. Процек був організатором та керівником медико-біологічного відділення Вінницької малої академії наук, слухачі якої щорічно займали призові місця на республіканських турах-конкурсах Малої академії наук України. Активно проводилася робота з іноземними студентами, особливо

земляцтвом студентів із Шрі-Ланки, куратором яких довгі роки була кафедра анатомії людини.

Проф. О. Ю. Роменський разом з проф. К. І. Кульчицьким, проф. Г. В. Терентьевим та проф. Б. І. Коганом був одним з ініціаторів та активних організаторів проведення на базі кафедри анатомії Вінницького медичного інституту І Українського республіканського з'їзду анатомів, гістологів та топографоанатомів у вересні 1980 року, пленума Українського НТ АГЕ (1980 рік), трьох Всесоюзних симпозиумів з питань медичної антропології та спортивної медицини (1980, 1984, 1988 рр.). Творчі, ділові зв'язки були налагоджені з морфологічними товариствами та науковцями багатьох медичних навчальних закладів України та СРСР.

Проф. О. Ю. Роменський перебував у постійному творчому пошуку, його першочерговим завданням було покращення навчання студентів, професійний та науковий ріст співробітників кафедри, її оснащення; особливу увагу зосереджував на питаннях методики викладання анатомії. У 1973 р. видав посібник з препарування судин і нервів людини, який до цього часу користується великим попитом у фахівців.

Протягом багатьох років проф. О. Ю. Роменський наполегливо працював над монографією "Порівняльна анатомія кровоносних судин серця", яка була видана у 1985 році. Ця робота була удостоєна премії та медалі Академії Наук УРСР ім. О. Богомольця. У 1990 р. опублікував "Довідник з анатомії" для студентів-медиків, який був рекомендований та виданий Міністерством охорони здоров'я СРСР для всіх медвузів країни.

О. Ю. Роменський був автором більше 80 наукових праць. Його численні учні продовжували напрямки його роботи, про це йдеться в журналі "Архів АГЕ" в огляді досягнень за 1987 рік, а результати впровадження були представлені на Виставці досягнень народного господарства України (свідоцтво головного Комітету ВДНГ № 72/П-87). У 2009 році був виданий підручник з анатомії людини у двох томах для англомовних студентів.

Очолюваний проф. О. Ю. Роменським колектив кафедри нормальної анатомії взяв активну участь в організації та проведенні у вересні 1986 року Х Всесоюзного з'їзду анатомів, гістологів та топографоанатомів СРСР з міжнародним представництвом. За підсумками навчаль-

Вітання студентів першокурсників від імені ректорату та Вченої ради ВМУ, 1979 рік.

но-виховної, науково-дослідницької роботи і забезпеченості матеріальної бази кафедра нормальної анатомії ВМУ визнана кращою серед морфологічних кафедр СРСР. Багато співробітників кафедри отримали дипломи НТ АГЕ СРСР [1].

Варта особливої уваги й роль проф. О. Ю. Роменського в складі Пироговської комісії при МОЗ УРСР щодо збереження та ребалязації тіла М. І. Пирогова. Протягом 12 років він сумлінно та безкорисливо виконував цей священний борг перед великим вчителем.

О. Ю. Роменський був обраний заступником голови Українського товариства АГЕ, членом спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій з морфологічних спеціальностей при Київському медичному інституті ім. О. Богомольця [2], до якої також пізніше були обрані професори Г. В. Терентьев та Б. І. Коган. Це також зіграло значну роль в становленні Вінницької морфологічної школи. Багато співробітників нашого ЗВО відчували доброзичливе ставлення членів спецради, що безумовно було пов'язано з особливим ставленням до Олега Юрійовича завдяки його вимогливості, об'єктивності, принциповості та відвертості. Він завжди нас вчив: "щоб наша "провінційна" робота була визнана в Києві чи Москві - вона повинна була бути на голову вище столичної". Як член проблемної комісії союзного значення "Функціональна анатомія" проф. О. Ю. Роменський брав участь у розробці стратегічних питань розвитку анатомічної науки, яка є базовою дисципліною для підготовки медичних кадрів.

25.07.1990 р. у розквіті творчих сил Олег Юрійович раптово помер від інфаркту міокарду. Невгамовна смерть

Список посилань - References

- [1] Oleg Yuriyovych Romenskiy, Doctor of Medicine, Professor (to his 70th birthday (1933-1990)). (2003). *Вісник морфології - Reports of Morphology*, 9(1), 160.
- [2] Young doctor [Молодий медик]. (September 16, 1983). Професору О.Ю. Роменському - 50 років [Professor O.Yu. Romansky is 50 years old].
- [3] Young doctor [Молодий медик]. (September 7, 1990). Пам'яті товаришів: П.О. Кланца, О.Ю. Роменський [In memory of

забрала його в день пам'яті В. Висоцького, більшість пісень та віршів якого він цитував напам'ять, а самого автора поважав за громадянську позицію, яку й сам сповідував.

Ми втратили видатного вченого-морфолога, умілого педагога вищої медичної школи, справжнього Вчителя, який мав свій оригінальний підхід до організації навчання на морфологічних кафедрах. Його скромність, порядність, цілеспрямованість на успіх, професіоналізм дозволили завоювати Вінницькій морфологічній школі велику повагу серед морфологів СРСР.

За період завідування кафедрою нормальної анатомії у ВНМУ проф. О. Ю. Роменський запросив на роботу більше 10 молодих співробітників, яким відкрив дорогу в наукове життя. Всі залишились вірними морфології, займалися проблемами вивчення серцево-судинної системи в процесі еволюції та на сучасному рівні, стану гемокроциркуляторного русла в нормі та експерименті. Так, доцент А. А. Швирьов, якого багато наших співробітників теж вважають своїм вчителем, працює в Ростовському медичному університеті; проф. Ю. І. Гумінський - очолював протягом 10 років кафедру нормальної анатомії ВНМУ, академік МАІА; на кафедрі нормальної анатомії працюють: проф. Л. В. Фоміна - академік МАІА, зав. навчальним відділом ВНМУ ім. М. І. Пирогова, доценти В. А. Логвиненко, С. І. Гриценко, В. О. Коваленко, який протягом 20 років працював деканом по роботі з іноземними студентами основних факультетів ВНМУ, нині доцент кафедри анатомії, Президент Вінницької малої академії наук, керівник медико-біологічного відділення МАН, яке раніше очолював О. Ю. Роменський; доктор мед. наук, проф. Ю. Г. Шевчук - декан медичного факультету №1; Ю. О. Лещук, заслужений лікар України, О. А. Жупанов - працював доцентом кафедри факультетської хірургії.

Олега Юрійовича Роменського завжди характеризувало уважне ставлення до студентів та викладачів. Особливо вимогливим та справедливим він був під час оцінювання знань студентів на заліках та іспитах. Він був переконаний, що ліберальна оцінка знань студентів культивує слабку підготовку фахівців, а в медицині це недопустимо.

Проф. О. Ю. Роменський не любив виділятися, не шукав слави, був дуже простою та доступною людиною, дійсно людиною з великої літери.

Таким він і залишився в нашій пам'яті - скромний трудівник та видатний вчений, людина кристальної чесності та високої моральної сумлінності.

comrades: P.O. Klantsa, O.Yu. Romenskiy].

- [4] Yurchyshina, O. A. (compiler); L.I. Spukal (responsible for release). (2012). *Вінничина медична: знаменні і пам'ятні дати 2013: календар [Vinnytsia medical: significant and memorable dates 2013: calendar]*. (p. 34-35). Вінниця: ВНМУ ім. М. І. Пирогова - Vinnytsia: National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya